

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1246/2023
12.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене, адвоката Тамаре Сићевић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу 1К. бр. 185/23 од 07.06.2023. године и Вишег суда Ужицу Кж1 176/23 од 31.08.2023. године, у седници већа одржаној дана 12.12.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Тамаре Сићевић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Ужицу 1К. бр. 185/23 од 07.06.2023. године и Вишег суда Ужицу Кж1 176/23 од 31.08.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **одбацује**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу 1К. бр. 185/23 од 07.06.2023. године, окривљена АА оглашена је кривом да је извршила кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и осуђена је на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је обавезана да плати у пет једнаких месечних рата по правноснажности пресуде, а уколико у датом року новчану казну не плати, иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом окривљена је обавезана да сноси трошкове кривичног поступка, како је то ближе одређено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда Ужицу Кж1 176/23 од 31.08.2023. године одбијена је, као неоснована, жалба браниоца окривљене АА и пресуда Основног суда у Ужицу 1К. бр. 185/23 од 07.06.2023. године је потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљене, адвокат Тамара Сићевић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд поднети захтев за заштиту законитости усвоји, побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе за дело које јој је стављено на терет или да побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљене Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Тамаре Сићевић је у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП неоснован, док је у преосталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи да су побијаним пресудама учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП које се огледају у чињеници да је окривљена оглашена кривом за кривично дело из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (КЗ) иако су последице потпуно изостале јер из предметног догађаја учесници нису задобили никакве телесне повреде, није било оштећења на возилима окривљене и оштећеног нити на другим возилима, па се у том случају по ставу одбране не може говорити о постојању кривичног дела, већ евентуално о постојању прекршаја.

По оцени Врховног суда изложени навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљене нису основани.

Наиме, одредбом члана 289. став 1. КЗ прописано је да кривично дело угрожавање јавног саобраћаја чини учесник у саобраћају на путевима који се не придржава саобраћајних прописа и тиме тако угрози јавни саобраћај да доведе у опасност живот или тело људи или имовину већег обима, па услед тога код другог наступи лака телесна повреда или проузрокује имовинску штету која прелази износ од 200.000,0 динара, док је ставом 3. прописано да ако је дело из става 1. и 2. овог члана учињено из нехата, учинилац ће се казнити новчаном казном или затвором до једне године.

Из изреке првостепене пресуде произилази да је окривљена АА оглашена кривом да у време и на месту наведеном у изреци пресуде „... као учесник саобраћаја на путевима, не придржавајући се саобраћајних прописа, непрописно управљајући путничким моторним возилом супротно одредбама члана 21. и 82. Закона о безбедности саобраћаја на путевима... возило није држала на таквом одстојању и растојању од других возила, односно учесника у саобраћају да не изазива опасност и не омета друге учеснике у саобраћају... и довела у опасност живот и тело људи услед чега

су код оштећеног ББ из ... наступиле лаке телесне повреде у стању у коме је могла да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свесна забрањености и противправности свог дела, свесна да таквом возњом може угрозити јавни саобраћај и довести у опасност живот и тело људи и имовину већег обима, али је олако држала да тог угрожавања неће доћи и да забрањена последица неће наступити...већ је предњим делом возила ударила у задњи део возила ... услед чега је оштећени ББ задобио лаке телесне повреде у виду нагњечења слабинског дела леђа..“

Из наведене изреке првостепене пресуде произилази неоснованост навода из захтева за заштиту законитости, јер изрека пресуде садржи описану како радњу извршења (објективна обележја) која се састоји у непридржавању одредбе члана 21. и 82. Закона о безбедности саобраћаја на путевима и последицу кривичног дела (оштећени ББ критичном приликом задобио је лаке телесне повреде у виду нагњечења слабинског дела леђа), тако и субјективна обележја у погледу нехата, па су супротни наводи да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП оцењени као неосновани. Самим тим што описана радња извршења обухвата сва битна обележја кривичног дела из члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ, то су неосновани и наводи изнети у захтеву да се у конкретном случају не ради о кривичном делу већ о прекршају те да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У преосталом делу поднетог захтева за заштиту законитости бранилац наводи да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 16. став 5. ЗКП, јер иако у конкретном случају недостају докази и узрочно-последична веза између радње окривљене и наступелих последица, суд је пропустио да примени наведени члан сходно ком је, сумњи у погледу чињеница од којих зависи вођење кривичног поступка, постојање обележја кривичног дела или примена неке друге одредбе кривичног закона, требало решити у корист окривљеног.

Бранилац у захтеву указује и да је окривљена обавезана да сноси трошкове кривичног поступка иако притом суд није утврдио колика су примања окривљене и да ли објективно може да плати казну и трошкове поступка а да се не угрози њена основна егзистенција, на који начин бранилац у захтеву оспорава чињенично утврђење суда у погледу висине трошкова кривичног поступка и обавезе окривљене да их надокнади, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Осим тога бранилац указује и да је током кривичног поступка окривљеној повређено право да јој се пре првог саслушања прочита кривична пријава, записник о увиђају и налаз и мишљење вештака, да јој се обезбеди довољно времена и могућности за припремање одбране, разматрање списа и разгледање предмета који служе као доказ, као и да браниоцу није омогућено да се упозна са садржином доказа који су прикупљени против окривљене на који начин указује да је учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, у вези члана 68. ЗКП.

Бранилац у поднетом захтеву за заштиту законитости анализира саобраћајно вештачење и указује да је медицинско вештачење допринело погрешно утврђеном чињеничном стању, те даје сопствену оцену наведеног вештачења на који начин указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и повреду закона из члана 440. ЗКП.

Такође, бранилац у захтеву наводи и да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон из члана 441. став 1. ЗКП, јер је окривљеној погрешно узета као отежавајућа околност претходна осуђиваност, при чему се не ради о истоврсним кривичним делима, и приликом одмеравања висине новчане казне није цењено лоше имовно стање окривљене.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 16. став 5. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, члана 440. ЗКП и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни суд захтев браниоца окривљене у овим деловима оценио као недозвољен.

Бранилац окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи и да је у побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која представља законом прописан разлог за подношење овог ванредног правног лека, међутим у образложењу поднетог захтева бранилац не наводи прецизно у чему се наведена повреда огледа, те у овом делу захтев за заштиту законитости нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Осим тога, бранилац указује да је наведеним пресудама окривљеној ускраћено људско право и слобода зајамчена Уставом РС и Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима, те су јој повређена права загарантована чланом 29., 32., 33. и 34. Устава Републике Србије.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење, а у случају из члана 485. став 1. тачка 1), 2) и 3) ЗКП мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Имајући у виду да бранилац окривљене у захтеву указује на учињене повреде члана 29, 32. став 1, 33. став 1, 2. и 3. и члана 34. став 1, 2. и 3. Устава РС, али уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку којом је утврђена повреда људских права окривљене, то је Врховни суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у овом делу нема садржај прописан одредбом члана 484. ЗКП.

Сходно напред изнетом, Врховни суд је у смислу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 485. став 4. и члана 484. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић